

AUDYT KRAJOBRAZOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

KRAJOBRAZ PRIORYTETOWY

CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU

Nazwa krajobrazu: Hala Krawcula

Kod krajobrazu: 24-513.56-018

Położenie administracyjne: Gmina Ujsoty, Powiat żywiecki

Katowice, Warszawa
2025

Projekt realizowany na zlecenie
Województwa Śląskiego
(Umowa CRU WSL nr 1462/GN/2021)

Wykonawca prac:

Konsorcjum w składzie

Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska
(Lider Konsorcjum)

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Uniwersytet Śląski w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

SZKOŁA GŁÓWNA
GOSPODARSTWA
WIEJSKIEGO

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
(Partner Konsorcjum)

Akademia Śląska (dawniej Wyższa Szkoła Techniczna)
w Katowicach
(Partner Konsorcjum)

Kierownik naukowy Audytu:

dr hab. Urszula Myga-Piątek, prof. UŚ – Uniwersytet Śląski w Katowicach

fot. okładka:

Bacówka PTTK na eksponowanej widokowo polanie na Krawców Wierchu (Hali Krawcula) (fot. Adam Kaliszuk)

1 METRYCZKA OGÓLNA KRAJOBRAZU

Nazwa Krajobrazu	Hala Krawcula
ID	1869
Kod krajobrazu	24-513.56-018
Typ, podtyp krajobrazu	5b - Hale wysokogórskie
Typ rzeźby terenu*	E - Krajobrazy górskie
Kod mezoregionu*	513.56
Nazwa mezoregionu*	Beskid Żywiecko-Kysucki
Typ krajobrazu naturalnego*	Wyżyn i niskich gór; Gór średnich i wysokich
Nazwa krajobrazu naturalnego*	Krzemianowe i glinokrzemianowe - erozyjne: pogórzy; Średniogórskie erozyjne - erozyjne: Regła dolnego
Kod podokręgu geobotanicznego*	H.1a.5.b
Nazwa podokręgu geobotanicznego*	Zachodniej Części Beskidu Żywieckiego
Typ krajobrazu roślinności potencjalnej*	33; 57
Nazwa krajobrazu roślinności potencjalnej*	Żyzna buczyna karpacka, odmiana zachodniokarpacka, forma regłowa; Dolnoreglowe bory świerkowo-jodłowe
Kod regionu historyczno-kulturowego*	III.A.5
Nazwa regionu historyczno-kulturowego*	Podhale, Ziemia Żywiecka, Nowotawska
Położenie administracyjne	Gmina Ujsoły, Powiat żywiecki
Powierzchnia (ha)	13,51

*podano dla jednostki dominującej

2 CHARAKTERYSTYKA KRAJOBRAZU

Krajobraz priorytetowy - krajobraz polany górskiej w Beskidzie Żywiecko - Kysuckim na grzbiecie poniżej Krawców Wierchu (Hala Krawcula).

Krajobraz wskazany jako priorytetowy w wyniku:

- oceny eksperckiej z kryterium ważności ze względu na walory przyrodnicze, kulturowe i fizjonomiczne związane z tradycyjnym, zanikającym krajobrazem pasterskim z bacówką (schronisko PTTK - tradycyjna zabudowa). Dobrze zachowane zbiorowiska górskie, w tym murawy pasterskie istotne jako siedliska roślin i zwierząt. Na jego walory wpływa silna ekspozycja fizjonomiczna wraz z wyjątkowo rozległymi widokami. Znaczącą rolę fizjonomiczną podkreśla wieża widokowa. Dodatkowo, uzasadnieniem jest ochrona prawna (park krajobrazowy obejmujący ponad 50% powierzchni jednostki - uzupełniający wskaźnik ekspercki).

3 WALORY KRAJOBRAZOWE

Walory przyrodnicze

Polana na grzbiecie szerokim z powierzchnią zrównania, bezpośrednio poniżej szczytu o kształcie stożkowym, jest położona w Żywieckim Parku Krajobrazowym (obejmuje najwyższe partie Beskidu Żywieckiego z masywami górskimi o znacznej deniwelacji i dużych nachyleniach terenu, z przewagą muraw dawnych polan pasterskich zagrożonych współcześnie sukcesją lasu) oraz w obszarze Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH 240006 oraz PLB 240002 (duże znaczenie dla ochrony siedlisk przyrodniczych, roślin i zwierząt). Charakteryzuje się dużą różnorodnością form geomorfologicznych i zróżnicowaniem szaty roślinnej z dobrze zachowanymi zbiorowiskami górskimi --siedliska z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz gatunków roślin i zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG). Jednostka jest położona w korytarzu ekologicznym Górna Wisła - Babia Góra.

Walory kulturowe

W granicach jednostki znajdują się pojedyncze obiekty związane z tradycją wypasu zwierząt (bacówka).

Fizjonomia krajobrazu

Teren bardzo eksponowany widokowo - Hala Krawcula, w pobliżu szczytu Krawców Wierch (1071 m n.p.m.). Teren porastają łąki wysokogórskie i pojedyncze zadrzewienia. Przez obszar przebiegają szlaki turystyczne: zielony Przełęcz Glinka - Glinka, żółty Krawców Wierch - przełęcz Przysłop i niebieski Wałęgowka - Bacówka PTTK Krawców Wierch oraz trasa rowerowa. Bardzo dobra ekspozycja czynna: rozległa panorama Beskidów z ciągów widokowych wzdłuż szlaków turystycznych i punktu widokowego na środku polany. Niska roślinność trawiasta stanowi dogodną przedpolę ekspozycji dla panoramy Beskidów. Na polanie znajduje się bacówka PTTK na Krawcowym Wierchu. Pojedyncze obiekty kulturowe związane z tradycyjnym wypasem zwierząt (bacówka) wpływają pozytywnie na walory fizjonomiczne. Istniejąca architektura (wyposażenie turystyczne) nie wprowadza dysharmonii do krajobrazu polany.

4 DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

ZDJĘCIE NR 1

Bacówka PTTK na Hali Krawcula (fot. Michał Sobala)

ZDJĘCIE NR 2

Szałas na Hali Krawcula (fot. Michał Sobala)

ZDJĘCIE NR 3

Krzyż na Hali Krawcula (fot. Michał Sobala)

ZDJĘCIE NR 4

Wiele planów widokowych ukazujących niepowtarzalność krajobrazu. Widok z Hali Krawców Wierchu. (fot. Adam Kaliszuk)

ZDJĘCIE NR 5

Skrzyżowanie szlaków na Hali Krawcuła (fot. Michał Sobala)

5 DOKUMENTACJA KARTOGRAFICZNA

POŁOŻENIE KRAJOBRAZU PRIORYTETOWEGO

